

Misiunea în beneficiul celor greu de abordat (I)

De memorat: Faptele apostolilor 17:24

Dumnezeu, care a făcut lumea și tot ce este în ea, este Domnul cerului și al pământului și nu locuiește în temple făcute de mâini.

Sabat după-amiază

Descriind ceea ce făcea Pavel în Atena, Luca a scris: „În sinagogă stătea deci de vorbă cu iudeii și cu oamenii temători de Dumnezeu, iar în piață stătea de vorbă în fiecare zi cu aceia pe care-i întâlnea” (Faptele 17:17).

În mod natural, lui Pavel i-ar fi fost cel mai comod să lucreze printre evrei, cei asemenea lui. Însă el nu s-a mulțumit să lucreze doar în mijlocul poporului său. El fusese chemat să îi abordeze și pe alții.

Sau Pavel ar fi putut să lucreze doar cu „oamenii temători de Dumnezeu”, a căror perspectivă asupra lumii suferise deja schimbări majore. Aveau o bază biblică pe care Pavel putea construi, chiar dacă tot mai trebuiau să Îl cunoască pe Dumnezeul de care se „temeau” – Isus, Mesia.

Dar, nu, în timp ce se afla în Atena, o cetate faimoasă pentru filozofia ei, Pavel a căutat să îi abordeze și pe oamenii de acolo. Mulți dintre aceștia proveneau dintr-un mediu complet diferit de cel al evreilor și aveau o perspectivă complet diferită față de cea a evreilor și a istoriei lor sacre, pe care se întemeia credința pe care Pavel voia să le-o facă cunoscută ateniienilor.

Cum a procedat Pavel când i-a abordat pe acești oameni și ce putem învăța din încercările lui?

Duminică, 3 decembrie

Un evreu în Atena

Întrebarea 1: Citește Faptele 17:1-16. Cum a ajuns Pavel în Atena și cum a reacționat la ce a găsit acolo?

Faptele Apostolilor 17:1-16

1. Pavel și Sila au trecut prin Amfipoli și Apolonia și au venit în Tesalonic, unde era o sinagogă a iudeilor.
2. Pavel, după obiceiul său, a intrat în sinagogă. Trei zile de Sabat a vorbit cu ei din Scripturi,

3. dovedind și lămurind că Hristosul trebuia să pătimească și să învie din morți. „Și acest Isus pe care vi-l vestesc eu”, zicea el, „este Hristosul.”
4. Unii din ei și o mare mulțime de greci temători de Dumnezeu și multe femei de frunte au crezut și au trecut de partea lui Pavel și a lui Sila.
5. Dar iudeii care nu crezuseră, de pizmă, au luat cu ei niște oameni fără căpătâi din mulțime, au făcut gloată și au întărâtat cetatea. S-au năpustit asupra casei lui Iason și căutau pe Pavel și pe Sila, ca să-i aducă afară la norod.
6. Fiindcă nu i-au găsit, au târât pe Iason și pe vreo câțiva frați înaintea dregătorilor cetății și strigau: „Oamenii aceștia, care au răscolit lumea, au venit și aici,
7. și Iason i-a găzduit. Ei toți lucrează împotriva poruncilor cezarului și spun că este un alt Împărat: Isus.”
8. Prin aceste vorbe, iudeii au tulburat norodul și pe dregătorii cetății,
9. care au dat drumul lui Iason și celorlalți, numai după ce au căpătat de la ei un zălog.
10. Frații au trimis îndată, noaptea, pe Pavel și pe Sila la Bereea. Când au sosit, au intrat în sinagoga iudeilor.
11. Iudeii aceștia aveau o inimă mai aleasă decât cei din Tesalonic. Au primit Cuvântul cu toată râvna și cercetau Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea, este așa.
12. Mulți dintre ei și din femeile cu vază ale grecilor și mulți bărbați au crezut.
13. Dar iudeii din Tesalonic, când au aflat că Pavel vestea Cuvântul lui Dumnezeu și în Bereea, au venit acolo, ca să tulbure și să ațâțe noroadele.
14. Atunci frații au pornit îndată pe Pavel spre mare; Sila și Timotei au rămas în Bereea.
15. Cei ce însoțeau pe Pavel l-au dus până la Atena. Apoi s-au întors, cu însărcinarea să ducă lui Sila și lui Timotei porunca să vină cât mai curând la el.
16. Pe când îi aștepta Pavel în Atena, i se întărâta duhul la vederea acestei cetăți pline de idoli.

Cetatea Atena era „plină de idoli” (Faptele 17:16). Cunosând istoria poporului său și aplecarea acestuia (în ciuda nesfârșitelor avertizări) către idolatrie, Pavel s-a întristat la vederea idolilor din Atena. Fără îndoială, Pavel a fost motivat de mila lui pentru atenieni, care ar fi murit în păcatele lor dacă nu ar fi aflat despre adevăratul Dumnezeu.

Astăzi, orașele noastre sunt la fel de pline de idoli, chiar dacă sunt mai puțin evidenți decât cei pe care i-a văzut Pavel. Și, din nefericire, mulți credincioși se pot plimba prin oraș fără să reacționeze câtuși de puțin la

vederea acestor idoli. Pavel însă era pe aceeași lungime de undă cu Duhul Sfânt suficient de mult încât să reacționeze. Spre deosebire de alți credincioși, care nu înțelegeau încă faptul că Evanghelia era pentru toată lumea, Pavel știa că Dumnezeu voia ca atenienii să fie mântuiți împreună cu restul lumii. El înțelegea conceptul de misiune globală, de a duce Evanghelia celor care nu auziseră niciodată de ea, inclusiv păgânilor care se închinau la idoli și filozofilor care umpleau străzile Atenei.

Prin urmare, Pavel frecventa piața unde îi putea găsi pe acești oameni. Am putea spune că a format primul Centru de Studii privind Misiunea Globală, folosind piața pentru a formula și testa metode de a atinge inima și mintea acelor păgâni.

Pavel știa că nu îi putea aborda pe atenieni la fel cum îi abordase pe evrei și nici măcar cum îi abordase pe neevreii temători de Dumnezeu. Aceștia erau oameni al căror punct de pornire nu era Dumnezeuul lui Israel sau lucrările Lui în mijlocul poporului Israel. Indiferent cât de importante erau pentru evrei sau pentru neevreii temători de Dumnezeu, aceste concepte și convingeri nu însemnau nimic pentru oamenii întâlniți de Pavel în piața ateniană. Prin urmare, era nevoie de o abordare cu totul nouă.

În zilele noastre, căutăm adeseori să îi abordăm pe oameni care provin dintr-un mediu ce nu are nimic în comun cu așa-zisa „moștenire iudeo-creștină”. Așadar, la fel ca Pavel, trebuie să ne adaptăm. O abordare care ar putea funcționa, de exemplu, în Buenos Aires s-ar putea să fie complet nefolositoare în Bangkok.

Căru tip de idoli se închină oamenii în societatea ta și cum poți să le deschizi ochii să vadă cât de lipsit de valoare este totul?

Luni, 4 decembrie

Pavel în Areopag

Indiferent unde se afla, Pavel, care avea o misiune de la Dumnezeu, voia să predice Evanghelia. Și același lucru a încercat să îl facă în Atena.

Întrebarea 2: Citește Faptele 17:18-21. Care au fost reacțiile păgânilor din piață la discursul și întrebările lui Pavel?

Faptele Apostolilor 17:18-21

18. Unii din filosofii epicurieni și stoici au intrat în vorbă cu el. Și unii ziceau: „Ce vrea să spună palavragiul acesta?” Alții, când l-au auzit că vestește pe Isus și învierea, ziceau: „Pare că vestește niște dumnezei străini.”

19. Atunci l-au luat, l-au dus la Areopag și au zis: „Putem să știm care este această învățătură nouă pe care o vestești tu?”

20. Fiindcă tu ne aduci ceva ciudat la auz. Am vrea, dar, să știm ce vrea să zică aceasta.”

21. Căci toți atenienii și străinii care stăteau în Atena nu-și petreceau vremea cu nimic altceva decât să spună sau să asculte ceva nou.

Categoric că Pavel, cu referirile lui la dumnezeii străini, a făcut impresie printre acești oameni din piață (Faptele 17:18), așadar l-au dus în Areopag, o zonă a cetății în care erau cântărite problemele legale și religioase, deși nu părea că Pavel se confrunta cu vreun tip de proces legal. Păreau să urmărească doar „audierea” lui și a noii lui învățături (Faptele 17:19). Cineva cu elocvența, patosul și inteligența lui Pavel ar fi fost dificil de ignorat, chiar dacă promova idei care le păreau foarte ciudate acestor oameni.

Faptele 17:21 afirmă că atenienii nu făceau altceva decât să discute și să asculte cele mai noi idei. Îi acuza Luca de lenevie? Probabil că nu. Cel mai probabil voia să evidențieze că erau gânditori și oratori experimentați. La urma urmei, din greci se trag Socrate, Platon și Aristotel, filozofi a căror influență a ajuns până în zilele noastre. Vreme de secole, Atena fusese văzută ca centrul gândirii raționale și filozofice. Deși unii dintre acești filozofi nu erau atei, cu siguranță nu în sensul în care ne gândim la ateism în zilele noastre, multe dintre ideile lor filozofice erau radical diferite de învățăturile creștinismului. Este greu, de exemplu, să găsești un loc în filozofia epicurienilor și a stoicilor pentru o idee ca cea a unui Mesia înviat.

În Atena, Pavel se aștepta ca Duhul Sfânt să îi poată folosi cunoștințele și calitățile oratorice pe care le dobândise în urma instruirii primite de la Gamaliel. Însă, în realitate, instruirea primită de Pavel pe străzile Atenei a fost folosită de Duhul Sfânt într-o și mai mare măsură. „Ascultătorii cei mai înțelepți dintre ei au fost înmărmuriți la auzul argumentării sale. El s-a dovedit un bun cunoscător al lucrărilor lor de artă, al literaturii lor, precum și al religiei lor” (Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, p. 237).

După experiența lui din Atena cu acești păgâni și filozofi, Pavel le-a scris corintenilor: „N-am avut de gând să știu între voi altceva decât pe Isus Hristos, și pe El răstignit” (1 Corinteni 2:2). Ce lecție este pentru noi aici despre locul central al lui Isus în mesajul nostru, indiferent cui îl predicăm?

Pavel și Dumnezeu necunoscut

Observăm că Pavel nu a discreditat falsa religie sau falșii dumnezei ai atenienilor. El a adunat toate lucrurile bune pe care le putea găsi, așa puține câte erau, și le-a fructificat.

Întrebarea 3: Citește Faptele 17:22,23. Ce făcea Pavel acolo în încercarea lui de a evangheliza acești oameni?

Faptele Apostolilor 17:22,23

22. Pavel a stat în picioare în mijlocul Areopagului și a zis: „Bărbați atenieni! În toate privințele vă găesc foarte religioși.

23. Căci, pe când străbăteam cetatea voastră și mă uitam de aproape la lucrurile la care vă închinați voi, am descoperit chiar și un altar pe care este scris: „Unui Dumnezeu necunoscut!” Ei bine, ceea ce voi cinștiți fără să cunoașteți, aceea vă vestesc eu.

„Bărbați atenieni! În toate privințele vă găesc foarte religioși” (Faptele 17:22). Pavel îi complimenta pe păgâni. Religia lor era cât se poate de greșită, dar Pavel le aprecia devotamentul. Apoi a continuat: „Pe când străbăteam cetatea voastră și mă uitam de aproape la lucrurile la care vă închinați voi...” (Faptele 17:23). Descriindu-și propriul studiu asupra religiei ateniene, Pavel transmitea o atitudine de respect față de oameni. El nu dădea buzna ca un expert autodeclarat care ar fi avut toate soluțiile privitoare la cum trebuiau să se schimbe cu toții. În realitate, el chiar era un expert și avea, într-adevăr, soluțiile de care acești oameni aveau nevoie. Dar nu s-a prezentat așa, pentru că ar fi fost respins imediat. În schimb, a fost văzut ca cineva căruia îi păsa de oameni și care le dorea binele.

Comentând asupra inscripției „unui Dumnezeu necunoscut” (Faptele 17:23), Pavel a profitat de ceea ce ar fi putut fi interpretat ca bază comună. Ei credeau în dumnezeu (în mulți dumnezei, de fapt), ceea ce era un bun început (unii din vremea aceea nu credeau) care putea să facă loc unei abordări mai profunde. El nu a luat în răs ideea negativă a unui altar închinat unui dumnezeu necunoscut. În schimb, a apreciat și a admirat un popor interesat suficient de mult de lucrurile spirituale încât să facă eforturi și cheltuieli pentru a se închina la ceva ce nici nu cunoștea, de teama să nu îi fi scăpat ceva.

Erau atenienii rătăciți? Desigur, dar se putea remedia această situație. Pentru început era important că erau devotați în ceea ce înțelegeau. Lucrul acesta, și-a dat seama Pavel, era ceva cu care Duhul Sfânt putea lucra. Pavel găsisse un subiect de discuție care avea să le stârnească interesul.

La ce elemente de legătură și subiecte comune te poți gândi care să ofere ocazia unor discuții mai profunde cu oamenii cu care intri în contact?

Miercuri, 6 decembrie

Prezentarea unui Dumnezeu nou

Întrebarea 4: Citește Faptele 17:24-27. Ce abordare a folosit Pavel aici în încercarea de a atinge inima atenienilor?

Faptele Apostolilor 17:24-27

24. Dumnezeu, care a făcut lumea și tot ce este în ea, este Domnul cerului și al pământului și nu locuiește în temple făcute de mâini.
25. El nu este slujit de mâini omenești, ca și când ar avea trebuință de ceva, El, care dă tuturor viața, suflarea și toate lucrurile.
26. El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremuri și a pus anumite hotare locuinței lor,
27. ca ei să caute pe Dumnezeu și să se silească să-L găsească băjbâind, măcar că nu este departe de fiecare din noi.

Pentru niște oameni suficient de interesați de lucrurile spirituale încât să construiască un altar unui dumnezeu necunoscut, cuvintele lui Pavel erau fascinante: un Dumnezeu creator care nu locuiește într-un templu, care nu are nevoie de nimic de la oameni, ci în schimb Se îngrijește de nevoile lor. Într-o cultură marcată de mitologia greacă, în care zeii erau imprevizibili, egocentrice și brutali, ideea de Dumnezeu ca Acela descris de Pavel era ceva minunat și fascinant. Iar oamenii din Areopag au făcut primii pași spre un Dumnezeu al iubirii.

Adevărul este că acest Dumnezeu, pe care nu Îl cunoșteau, putea fi cunoscut. Și într-adevăr El vrea să fie cunoscut.

Probabil că Pavel a vorbit în Areopag mai mult decât cele câteva cuvinte pe care le consemnează Luca aici. Pare rezonabil ca, din rațiuni de spațiu, Luca să fi prezentat doar un rezumat al discursului lui Pavel. Dacă așa o fi stat lucrurile, atunci fiecare dintre conceptele citite până acum au fost probabil detaliate de Pavel. Așadar, împărțim discursul lui Pavel în concepte: (1) Pavel le-a complimentat conștiința spirituală și sinceritatea de care dădeau dovadă. (2) Le-a arătat că le studiaseră credința și găsiseră unele lucruri pe care le respecta. (3) A menționat un lucru descoperit în timpul studiului asupra religiei lor pe care ei recunoșteau că nu îl înțelegeau. (4) Apoi le-a împărțit un aspect despre Dumnezeu de care știa că au disperată nevoie, și anume, că Dumnezeu există, că îi iubește și

că nu este departe de ei. (5) În cele din urmă, la finalul cuvântării, Pavel a trecut la avertizarea cu privire la ce înseamnă să respingă cunoașterea acestui Dumnezeu pe care nu Îl înțelegeau încă.

Pavel a mers cu ei cât de departe a putut pe baza a ceea ce știa despre credința lor. Dacă i-a putut duce până în acel punct, însemna că făcea progrese semnificative.

Observă referirea pe care o face Pavel la lumea creată și la Dumnezeu în calitate de Creator (vezi și Romani 1:18-25). De ce este aceasta o bună abordare, cel puțin la început, în cazul majorității oamenilor? Ce anume din lumea creată face trimitere atât de clar la Dumnezeu?

Romani 1:18-25

- 18. Mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și împotriva oricărei nelegiuiri a oamenilor care înăbușă adevărul în nelegiuirea lor.*
- 19. Fiindcă ce se poate cunoaște despre Dumnezeu le este descoperit în ei, căci le-a fost arătat de Dumnezeu.*
- 20. În adevăr, însușirile nevăzute ale Lui, puterea Lui veșnică și dumnezeirea Lui se văd lămurit, de la facerea lumii, când te uiți cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El. Așa că nu se pot dezvinovăți;*
- 21. fiindcă, măcar că au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit; ci s-au dat la gândiri deșarte, și inima lor fără pricepere s-a întunecat.*
- 22. S-au fălit că sunt înțelepți, și au înnebunit;*
- 23. și au schimbat slava Dumnezeului nemuritor într-o icoană care seamănă cu omul muritor, păsări, dobitoace cu patru picioare și târâtoare.*
- 24. De aceea, Dumnezeu i-a lăsat pradă necurăției, să urmeze poftele inimilor lor; așa că își necinstesc singuri trupurile;*
- 25. căci au schimbat în minciună adevărul lui Dumnezeu și au slujit și s-au închinat făpturii în locul Făcătorului, care este binecuvântat în veci! Amin.*

Depășirea unei limite

Întrebarea 5: Citește Faptele 17:24-34. Cum își continuă Pavel mărturia?

Faptele 17:24-34

24. Dumnezeu, care a făcut lumea și tot ce este în ea, este Domnul cerului și al pământului și nu locuiește în temple făcute de mâini.
25. El nu este slujit de mâini omenești, ca și când ar avea trebuință de ceva, El, care dă tuturor viața, suflarea și toate lucrurile.
26. El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremuri și a pus anumite hotare locuinței lor,
27. ca ei să caute pe Dumnezeu și să se silească să-L găsească bătând, măcar că nu este departe de fiecare din noi.
28. Căci în El avem viața, mișcarea și ființa, după cum au zis și unii din poezii voștri: „Suntem din neamul Lui...”
29. Astfel, dar, fiindcă suntem de neam din Dumnezeu, nu trebuie să credem că Dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite cu meșteșugirea și iscusința omului.
30. Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință și poruncește acum tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască;
31. pentru că a rânduit o zi în care va judeca lumea după dreptate, prin Omul pe care L-a rânduit pentru aceasta și despre care a dat tuturor oamenilor o dovadă netăgăduită, prin faptul că L-a înviat din morți...”
32. Când au auzit ei de învierea morților, unii își băteau joc, iar alții au zis: „Asupra acestor lucruri te vom asculta altă dată.”
33. Astfel, Pavel a ieșit din mijlocul lor.
34. Totuși unii au trecut de partea lui și au crezut; între aceștia era Dionisie areopagitul, o femeie numită Damaris și alții împreună cu ei.

Pavel și-a folosit cunoștințele legate de convingerile ateniienilor pentru a căuta un numitor comun cu ei și abia apoi a mers mai departe. Fără îndoială, atunci când îi abordăm pe oameni, cunoașterea convingerilor lor și căutarea unor numitori comuni pot fi o metodă eficientă de a le atinge inima.

Observăm, de asemenea, că Pavel folosește acest numitor comun pentru a ajunge apoi acolo unde dorea să ajungă: la învierea lui Isus și speranța oferită tuturor. Luca descrie reacțiile lor la cuvintele de încheiere ale lui Pavel despre înviere. Unii au luat această idee în râs, alții au spus că voiau să îl mai audă pe Pavel vorbind pe acest subiect, iar alții l-au crezut.

Esențial este, din punctul nostru de vedere, că *toți îl ascultaseră*. Iar aceasta fusese speranța lui Pavel de la început.

Știm că unii oameni vor respinge Evanghelia, dar trebuie să facem tot posibilul ca, înainte de a o respinge, să înțeleagă ceea ce resping. Pavel, prin metoda lui de a lucra cu atenienii și prin folosirea strategică a ceea ce studiasse și aflase despre ei, s-a asigurat că ascultau cu mintea deschisă faptul că exista un Dumnezeu pe care ei nu Îl cunoșteau, dar care îi crease. Acest Dumnezeu îi crease și voia să fie cunoscut de ei. El Se arătase îndurător față de ei, în ciuda ignoranței lor. Dar se apropia Ziua Judecării. Și, dacă toate acestea păreau prea greu de crezut, existau dovezi verificabile în învierea lui Hristos.

Acum, că oamenii auziseră și înțeleseseră mesajul, trebuiau să aleagă dacă aveau să îl respingă pe loc sau aveau să cerceteze mai departe. Iar unii chiar au cercetat în profunzime și au devenit urmași ai lui Isus (Faptele 17:34).

Implică-te! În rugăciune, cere-I lui Dumnezeu să te îndrume precis cum să dai cel mai bine mărturie unei persoane inteligente și culte pe care o cunoști și care nu crede în Biblie.

Implică-te și mai mult! Consideră rețelele de socializare un posibil „Areopag” în care să reprezinți Evanghelia în fața celor necredincioși, cu claritatea și înțelepciunea lui Pavel. Folosește mărturia ta personală, sub forma unui scurt discurs, pe baza conceptelor studiate ieri.

Vineri, 8 decembrie

Un gând de încheiere

„Cuvintele apostolului și descrierea atitudinii lui și a împrejurărilor în care s-a găsit, așa cum sunt amintite de pana inspirată, aveau să fie transmise tuturor generațiilor următoare, dând mărturie despre încrederea lui neclintită, despre curajul său în singurătate și împotrivire, precum și despre reușita lui în favoarea creștinismului în chiar inima păgânismului. Cuvintele lui Pavel cuprind o comoară de cunoștințe pentru biserică. El era într-o poziție din care ar fi putut foarte ușor să spună vreun lucru care să-i irite pe încrezuții lui ascultători și astfel să ajungă în dificultate. Dacă vorbirea lui ar fi fost un atac direct la adresa zeităților și a oamenilor cu vază din cetate, ar fi fost în pericolul de a împărtăși soarta lui Socrate. Dar, cu un tact izvorât din iubirea divină, el le-a îndepărtat atent mintea de la zeitățile lor păgâne, descoperindu-le pe adevăratul Dumnezeu, care le era necunoscut” (Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, p. 240, 241).

Pavel a reușit ceva notabil în Atena – ceva care este o comoară de cunoștințe pentru biserică. *A reușit să nu își irite ascultătorii*. Aceasta era

în sine o realizare majoră inspirată de Dumnezeu. Aceasta, potrivit lui Ellen White, este comoara de înțelepciune la care noi, ca biserică, trebuie să luăm aminte din acest episod biblic.
